NÁDASDY ÁDÁM AZ ARTISJUS IRODALMI NAGYDÍJASA

Budapest, 2017. március 7. – **Dante Isteni színjáték fordításáért Nádasdy Ádám veheti át az Artisjus Irodalmi Nagydíjat 2017-ben. Az egyéb kategóriákban Ladik Katalin, Ménes Attila, Dérczy Péter és György Péter kerül a Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület irodalmi díjazottjai közé.**

Az Artisjus Irodalmi Díj több mint 10 éve a legjelentősebb hazai irodalmi elismerések egyike. Próza, líra tanulmány, valamint esszé/kritika kategóriákban jutalmazza az elmúlt év meghatározónak ítélt műveit, ezzel ösztönözve a művészek további alkotómunkáját. Az irodalmi nagydíj célja egy kiemelkedő, különösen értékes alkotás elismerése. A korábbi években egyebek mellett olyan szerzők részesültek Artisjus Irodalmi Díjban, mint Kukorelly Endre, Pintér Béla, Spiró György, Tandori Dezső, Háy János, Zalán Tibor, Cserna-Szabó András, Závada Pál.

A díjazottak az elismeréseket az Artisjus ünnepségén veszik át, 2017. március 28-án a Budapest Music Centerben.

2017 irodalmi díjazottjai:

	Díjazott	**Kötet címe**	**Mű típusa**
Artisjus Irodalmi Nagydíj	Nádasdy Ádám	Isteni színjáték fordítás	verses epika
Artisjus Irodalmi Díj	Ladik Katalin	A víz emlékezete	líra
Artisjus Irodalmi Díj	Ménes Attila	Folyosó a Holdra	próza
Artisjus Irodalmi Díj	Dérczy Péter	Között. Orbán Ottó költészetéről	tanulmány
Artisjus Irodalmi Díj	György Péter	Az ismeretlen nyelv. A hatalom színrevitele	esszé/kritika

Az *Artisjus Irodalmi Nagydíjat* **Nádasdy Ádám** kapja Dante *Isteni színjátékának* fordítása alapján. A számos szakmai díjjal és elismeréssel rendelkező nyelvész, költő, műfordító, esszéista, egyetemi tanár 1970-ben szerzett diplomát az ELTE angol–olasz szakán. 1972 óta az ELTE Angol Nyelvészeti Tanszékén tanít, 1997-től 2003-ig tanszékvezető volt. 2006-ban az ELTE-n habilitált, 2012-ben egyetemi tanárrá nevezték ki, 2017-től professor emeritus. Tudományos munkája mellett a nyelvi ismeretterjesztésben is aktív: nyelvészeti cikksorozatot vezetett a *Magyar Narancs* hetilapban (ezen írások később kötetbe rendezve is megjelentek), nyelvészeti témájú előadást tartott a Mindentudás Egyetemén. Szépírói tevékenysége is jelentős. Több verseskötete is megjelent, műfordításai hangos sikereket arattak. Többek között Shakespeare-drámákat, Oscar Wilde, G.B. Shaw műveket fordított, ezeket számos magyar nyelvű színház a műsorára tűzte.
A Pokolkapu feliratának egy sora volt talán az egyetlen a tizennégyezer soros *Isteni színjátékban*, amelyet Nádasdy az új fordításban felhasznált elődeitől. A hangsúlyt a formáról az értelmezésre helyező művet dicsérettel fogadta a kritika. A közel évtizedes munkával készült fordítás többek számára végre megnyitotta és szerethetővé tette ezt az elismert, ugyanakkor kevéssé ismert 700 oldalas elbeszélő költeményt. Az *Isteni színjáték* új fordítása a Magvető Könyvkiadónál jelent meg 2016-ban.
Grecsó Krisztián laudációjában kiemeli: „Nádasdy Ádám nyolc éves gigászi munkája, Az Isteni színjáték magyarítása kizökkentette a magyar irodalmi hatástörténetet, új medret váj, mert miatta a Dante olvasás kikerülhetetlenül része lett annak, ahogy magunkra nézünk, illetve, ahogy a mai magyar irodalom lát minket, és ennél többet költő, fordító nem is remélhet."

Ladik Katalin *A víz emlékezete* című verseskötetéért kapott Artisjus-díjat. Az újvidéki származású költő, performer, színésznő számos hazai és nemzetközi díjban és elismerésben részesült, 2016-ban Yoko Ono neki ítélte a Lennon Ono Békedíjat olyan művészek mellett, mint Ai Wei Wei, Anish Kapoor és

Olafur Eliasson. Irodalmi műveit többek között angol, francia, szerb, spanyol, német, kínai és horvát nyelven is kezébe veheti az érdeklődő közönség.
Az 1960-as években tűnt fel szürrealista, erotikus hangvételű verseivel. Azon kevés magyar költők egyike, akik képesek megmutatni, hogy a költészet nem csupán írott szó, hanem hangok, látványok, akusztikai és vizuális elemek összefüggő egysége. Időnként prózában is alkot: *Élhetek az arcodon?* (2007) című önéletrajzi ihletésű regényét a magyar avantgárd irodalom kimagasló művei között tartják számon.
A Kalligram Kiadó gondozásában 2016-ban megjelent *A víz emlékezete* című kötetben a szerző a víz halmazállapotai mentén szervezi ciklusokba verseit. Ezek a versek súlyos, elemi művek.
Laudációjában Báthory Csaba így fogalmaz: „Vibráló szabadversek ezek, régiek és újak, logikai menetet nem is színlelő, csak a szökellés törvényeit tükröző, erotikus érintésekkel és boszorkányos képzettársításokkal elzuhogó rajongások."

A prózai kategóriában **Ménes Attila** *Folyosó a Holdra* című regénye alapján kapott elismerést. A debreceni származású író, újságíró az 1980-as évek közepe óta publikál rendszeresen, prózái irodalmi magazinokban és antológiákban láttak napvilágot. *Képzelt testek* c. első önálló kötete 1992-ben jelent meg. Szakmai munkáját civil aktivitásokkal is ötvözi: halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek oktatásával foglalkozik és mentális betegségekben szenvedők részére tart irodalomterápiás foglalkozásokat.
Folyosó a Holdra c. kötete 2016-ban a Jelenkor gondozásában jelent meg. A regény a negatív utópiák hagyományaira támaszkodik: a közeljövő Magyarországán játszódik, és meglehetősen sötét, lehangoló képet fest a társadalom leendő állapotáról. A történet a három főhős – Zuzmó elmegyógyintézetből szökött, prostituált húga és annak bűnözői karrierről álmodó fia – monológjaiból bontakozik ki.
Méltatásában Bazsányi Sándor a következőt emeli ki: „Ménes Attila úgy ábrázolja a nekünk kijutott korszakot, a korszak egzisztenciális valóságát, hogy beleborongunk abba a hétköznapi iszonyatba, amely érvényes volt 1989 előtt is, és érvényes még ma is, és feltehetően érvényes lesz holnap és holnapután és azután is."

Dérczy Péter *Között. Orbán Ottó költészetéről* című könyve alapján kapott elismerést. A budapesti születésű irodalomtörténész, kritikus, újságíró, szerkesztő az ELTE BTK magyar-angol szakán tanult, dolgozott az Országos Széchenyi Könyvtárban, illetve különböző irodalmi folyóiratoknál, 1997-től a Szépírók Társaságának alelnöke volt. A számos díjjal és ösztöndíjjal elismert irodalomtörténész-szerkesztő szakmai érdeklődése igen széles, bár ritkán jelentkezik önálló kötettel.
A Magvető Könyvkiadónál megjelent *Között* c. esszében egyszerre vizsgálja Orbán Ottó költészetének belső fejlődéseit, poétikai alakulásait és a költő viszonyát a tradícióhoz, a kortárs lírához, valamint az utókor Orbán-olvasatait.
Reményi József Tamás a díjazott kutatómunkáját bemutató laudációjában kiemeli: „Az életművek időtlen köztársaságában barangol – noha korántsem történetietlen szemlélettel –, az életművek egymásra játszó mozzanatait figyeli, és egy-egy életművön belül is legnagyobb élvezettel a belső kölcsönhatásokat analizálja."

György Péter *Az ismeretlen nyelv. A hatalom színrevitele* című kötete alapján részesült elismerésben. A közismert esztéta, médiakutató, egyetemi tanár az ELTE Művészetelméleti és Médiakutatási Intézetének igazgatója, a Média és Kommunikáció tanszék tanára. AZ ELTE BTK magyar-történelem-esztétika szakán végzett, 2005 óta az MTA doktora, 2006-ban habilitált az ELTE-n (filozófiai tudományok). Tanított New Yorkban, Londonban, Manchesterben és Krakkóban. Kutatási területe a 20-21. századi magyar művészettörténet, a kortárs művészet elmélete és gyakorlata, illetve az új média kulturális összefüggései.
Az elmúlt évtizedek során folyamatosan részt vett a média és kommunikáció szakok magyar felsőoktatási kurrikulumának kidolgozásában, illetve a kurrikulumok adaptálásában, a BA/MA/PhD rendszerbe való beillesztésében.
A Magvető Könyvkiadó gondozásában megjelent Az ismeretlen nyelv. A hatalom színrevitele c. könyvében a szerző különleges feladatra vállalkozik. Az 1945 utáni Magyarországon létrejött politikai hatalom és társadalmi rend új szerepeket, új kényszereket és új nyelvet követelt magának. Ezt a világot mutatja be: az intim szféra és a nyilvánosság közötti válaszfalak elmosódásának folyamatát és következményeit, a rítusokat és gyónásokat, a csapdák elkerülésének lépésrendjét.

Margócsy István méltatásában így fogalmaz: „György azt bizonyítja roppan izgalmas esettanulmányokon keresztül, hogy a hatalom nyelvének elsajátítása mily nehézségekkel jár, micsoda nagyszabású konfliktusokat tud gerjeszteni – s végül, hogy a hatalmi nyelvhasználat akár saját paródiáját, kifordítását is előhívhatja.”